

LAPPEENRANTA
SUOMEN ILMASTOPÄÄKAUPUNKI

LAPPEENRANNAN ALUEEN KESTÄVÄN MATKAILUN TIEKARTTA

Lappeenrannan alueen kestävä matkailun tiekartta on toteutettu rinnakkain Etelä-Karjalan yhteisen vastuullisen matkailun tiekartan kanssa yhteistyössä goSaimaan, Lappeenrannan ja Imatran kaupunkien sekä Etelä-Karjalan liiton kanssa. Tiekartan tavoitteena on tunnistaa Lappeenrannan seudun matkailun suurimmat kestävyysasteet ja asettaa yhteinen pitkän tähtäimen päämäärä niihin vastaamiseksi. Tässä kartassa käsitellään Lappeenrannan kaupungin kestävä matkailua. Vastuullisen matkailun tiekartta tehdään ensimmäistä kertaa ja sitä voidaan kehittää vastaamaan laajempaa vastuullisuuden osa-aluekeskittymää.

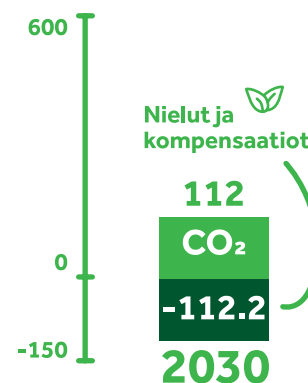
Tiekartta on laadittu osana goSaimaan Sustainable Travel Finland (STF) -ohjelman alueellista toteutusta ja se liittyy goSaimaan ja Lappeenrannan kaupungin kehityssuunnitelmaan ja Glasgow Declaration -ilmastojulistukseen. goSaimaa vastasi Etelä-Karjalan alueellisen tiekartan koostamisesta ja osallistamisen koordinoinnista. Työ tehtiin kaupungin ilmasto- ja ympäristö- sekä matkailun asiantuntijoiden toimesta. Lisäksi konsultoitiin Etelä-Karjalan liiton liikenneasiantuntijaa. Työ tehtiin yhteistyössä alueen kestävä matkailun, julkisen sektorin sekä kehitysorganisaatioiden kanssa, myös sidosryhmien asiantuntijapanostus lähtötilanteeseen on huomattava.

PÄÄMÄÄRÄ HIILIJALAN- JÄLJEN PIENEN- TÄMISEKSI

Yhteinen alueellinen päämäärä on, että Lappeenrannan ja Imatran kaupungit ovat hiilineutraalit vuonna 2030. Lisäksi Etelä-Karjala on myös Hinku-maakunta. Hinku-maakunnaksi ryhtyminen edellyttää Hinku-kriteerien täyttymistä. Hinku-ohjelman kärkitavoitteena on vähentää Etelä-Karjalan vuoden 2007 kasvihuonekaasupäästöjä 80 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteeseen päästään edistämällä kestävä liikumista molemmissa kaupungeissa ja niiden välillä.

Etelä-Karjalan kestävä matkailun yhteistyön tavoite on matkailijan hiilijalanjäljen puolittaminen vuoteen 2030 mennessä Glasgow Declaration -ilmastojulistuksen mukaisesti. Lähtötaso on 0,09 kg CO₂ e/km, 4-10/2022 mittaus/goSaimaa. Tavoitteena on puolittaa matkailijan hiilijalanjälki vuoteen 2030 mennessä eli saattaa se tasolle 0,045 kg CO₂/km.

Lappeenrannan kaupunki on sitoutunut hiilineutraaliuteen vuoteen 2030 mennessä. Hiilineutraalisuustavoitetta seurataan yhdellä strategian päämittarilla, joka on CO₂-päästövähennys. Tavoitetta toteutetaan ilmasto-ohjelmalla sekä vuoden 2023 aikana laadittavalla NetZero Cities -toimintaohjelmalla. Glasgow:n sitoumuksen mukainen toimintaohjelma tullaan sovittamaan yhteen muiden ilmasto-ohjelmien kanssa.

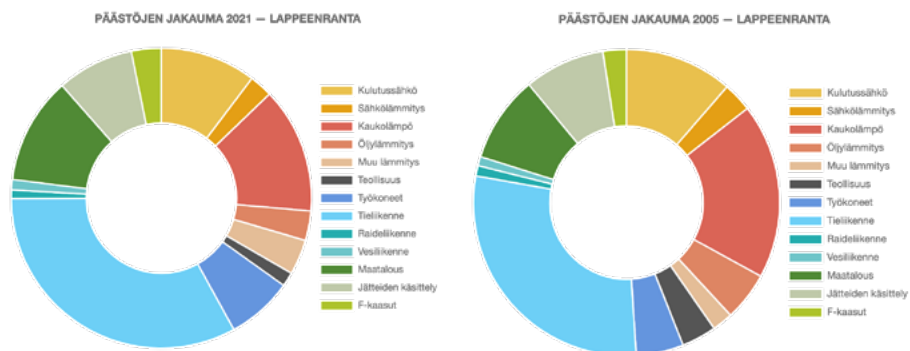
Lappeenrannan kaupungin kestävän matkailun strategiaan kuuluu turistien hiilijalanjäljen pienentäminen sekä hiilinielujen kasvattaminen kaupunkivihreää lisäämällä. Alueellinen yhteistyö on avain menestykseen kestävän matkailun kehittämisessä.

ALUEELLINEN HIILIJALANJÄLKI & MATKAILUN LIIKKUMISEN VÄHÄHIILISYYDEN EDISTÄMINEN

Matkailualan suuri haaste – ja samalla mahdollisuus – on vähähiilisten matkustustapojen ja palvelujen kehittäminen. Liikenteen osuus Lappeenrannan kaikista päästöistä on noin kolmannes (Kuva 1), mutta matkailun kokonaispäästöistä liikenteen osuus on noin puolet kaikista päästöistä. Liikenteen päästöt muodostuvat tie-, raide-, ja vesiliikenteestä, mutta valtaosa päästöistä tulee tieliikenteestä.

Kuva 1. Päästöjen jakauma Lappeenrannassa

Kuva ja lisätiedot: [SYKE hiilineutraalisuomi.fi](https://www.syke.fi/hiilineutraalisuomi.fi).

Koska matkailun kokonaispäästöistä noin puolet muodostuu liikenteen päästöistä, on erittäin tärkeää pyrkiä vähentämään näitä päästöjä kannustamalla matkailijoita käyttämään joukkoliikennettä ja erityisesti rautatieverkostoa. Oleellista tietoa saadaan, kun vertaillaan, minkä verran matkailijat käyttävät julkista liikennettä tai vuokra-autoa. Tämän tiedon avulla voimme mitata matkailijan hiilijalanjälkeä. Hiilijalanjälkeä voidaan laskea myös siitä, millaisia palveluita kaupungit tuottavat kaupunkiliikkuamiseen sekä paikallisliikenteeseen. Lappeenrannan kaupungin tavoitteena onkin hiilineutraalijoukkoliikenne 2030. Lappeenrannan ja Imatran kaupunkien yhteinen lippujärjestelmä onkin yksi keskeinen toimenpide matkailijoiden helpon julkisen liikunnan mahdollistamiseksi.

Lappeenrannassa on käytössä Greenreality-verkosto, jossa tehdään tekoja kestävän huomisen puolesta yhdessä yritysten, yhteisöjen ja asukkaiden kanssa, ja verkostossa on hienosti alueen yrityksiä jo mukana. Greenreality on ekologista ajattelua, tietoa, vastuullisia valintoja ja ennen kaikkea tekoja kestävän huomisen puolesta. Rakennamme tulevaisuutta vihreän ajattelun voimin yhdessä yritysten, yhteisöjen ja asukkaiden kanssa.

Tutustu Greenreality-kumppaneihin

KESTÄVÄSTI KOHTEESEEN JA KESTÄVÄSTI KOHTEESSA ETELÄ-KARJALA

Lappeenrannan kaupunki tulee toteuttamaan Lappeenrannan ja Imatran kaupunkien yhteisen joukkoliikenteen vuodesta 2023 lähtien, ja yksi lipputuote edistää merkittävästi kestävästä liikkumisesta kehitystä. Tieliikenteen päästötasoa mitataan vuosittain. Liikkestutkimus puolestaan tehdään Lappeenrannan kaupungissa neljän vuoden välein, sen tavoitteena on jalankulun, pyöräliikenteen ja joukkoliikenteen kulkutapaosuuden nosto 55 % vuoteen 2030 mennessä. Matkailijaa kannustetaan liikkumaan kohteessa julkisilla liikennevälineillä. Lippujen monipuoliset asiakaspalvelupisteet Aalef, Ridango, mobiililiput ja Onni-lippupalvelu mahdollistavat tämän. Digi Transit -opas paikallisliikenteeseen on helposti ladattavissa mobiiliin. Kestävästä liikkumisesta edistävät default-optiot, joilla ohjataan valitsemaan ensisijaisesti kestäviä liikkumistapoja. Alueen sisäiset joustavat matkustusmuodot, esim. kutsutaksi ja Joukolla Liikkumaan -esite, tuodaan tiedoksi myös matkailijoille. Kokonaisvaltaista kehitystä toteutetaan palvelumuotoilemalla matkailijoille soveltuvia lipputuotteita ja antamalla rahallista hyötyä julkisilla tuleville, esimerkiksi paketoimalla paikallisbussi- ja teatterilippu yhteishintaan.

Opasteet ja esitteet, jotka kertovat miten matkailijat pääsevät kohteisiin ilman omaa autoa, yleistyvät. Tällaisia ovat esimerkiksi Lappeenrannan bussit- ja Travel with Jouko -esitteet. goSaimaan, Visit Lappeenrannan ja Lappeenrannan kaupungin esitteet ja karttamateriaali matkailijoille on monipuolista, ja niitä kehitetään koko ajan.

Yhtenä päämääränä alueellisesti on saavutettavuus, ja juuri siinä kaupunkien yhteinen julkinen liikenne on avainsana. Koko maakunnassa on tavoitteena, että siirtymä alueelle ja alueella olisi mahdollista tehdä rautateitse. Maakunnallista lähijunaliikennettä, jonka tavoitteena on matkaketjun hiilijalanjäljen pienentäminen, on selvitetty. Lentäen alueelle saapuneen olisi ideaalia päästä hyödyntämään raideliikennettä. Vireillä onkin maakunnallinen lähijunaliikenteen kehittäminen, jonka yhteydessä kehitetään Lappeenrantaan ja Imatralle uusia seisakkeita, kuten Rauhan alueen seisakkeita, joka palvelisi taas alueen yrityksiä. Kehitystyön alla on mm. Raideliikenteen seisake Taavettiin sekä suora yhteys Rautjärvellä Simpeleen rautatieasemalta Hiitolanjoelle. Sähköautojen ja latausverkon laajentaminen heille, jotka eivät tule rautateitse, on koko ajan kehitteillä. Seisakkeiden yhteyteen suunnitellaan liitännäispysäköintiä heille, jotka tulevat hiukan kauempaa. Niissä tullaan ottamaan huomioon sähkölatauspaikoitus.

Lappeenrannassa on selvitetty sähköautojen latauspisteiden sijainnit ja määrät. Lisäämme sähköautojen latauspisteitä matkailijoiden suosimalla sataman alueella ja edistämme joukkoliikennevaihtoehtoja vähentääksemme kävijöiden hiilijalanjälkeä. Alueemme pienemmissä kunnissa on myös tehty selvitystyötä, missä määrin matkailuyrittäjät haluavat panostaa liiketoimintaansa kestäväillä arvoilla ja mahdollistaa juuri mm. sähköautojen latauksen osana liiketoimintaansa.

Lappeenrannassa voidaan lentoliikenteen osalta vertailla matkaketjujen Keski-Eurooppa-LPR ja Keski-Eurooppa-HKI välillä, paljonko alueellemme saapuvien matkailijoiden päästöt ovat. Verrataan niiden, jotka saapuvat autolla Helsingistä niihin, jotka tulevat lentämällä suoraan Lappeenrantaan, mitkä ovat päästöjen osuudet näiden kahden reitin välillä. Kestävyystavoitteisiin päästään vuokraamalla kaupunkipyörä, sähköisillä yhteiskäyttöautoilla, kimppakyydeillä ja suosimalla VR:n päästötöntä kulkuneuvoa saavuttaessa Lappeenrantaan tai Imatralle ja kuljettaessa kaupunkien välillä.

Koko maakunnallisesti suurin askel on lähiliikenteen kehittäminen. Kestävää liikkuvuutta edistetään merkittävästi Lappeenrannan toimeenpanemalla Lappeenrannan ja Imatran alueen yhteisellä joukkoliikennelipulla.

LUONTO- KOHTEET JA HIILINIELUT ALUEINA

Lappeenrannan kaupunki edistää luontokohteisiin pääsyä, kohteiden saavutettavuutta, uusien reittien syntyä sekä tiedottaa ja markkinoi luontokohteita yhdessä goSaimaan ja Imatran kaupungin kanssa. Kaupunki toteuttaa Talvisatama-konseptia yritys yhteistyössä ja luo monikäyttöuria, joilla edistetään liikkumista Saimaalla myös talvisin. Konseptin tarkoitus on nostaa esiin paikallisia toimijoita ja kehittää uusia aktiviteetteja. Kestävään liikkumiseen houkuttelevat tapahtumat, kuten Saimaa Cycle Tour, kannustavat tutustumaan luontokohteisiin. Hiekkalinnalta alkaa takuulähtöinen viikko-ohjelma, joka vie kesäisin retkille luontoon ja

tutustuttaa Saimaa UNESCO Global Geoparkin kohteisiin. Tulevaisuudessa digitaaliset ostettavat matkailijan palvelut ja kestävästi tuotetut retket ja ohjelmat ovat saavutettavissa vaivatta. Palveluita tuotetaan kestävästi niin asukkaiden kuin matkailijoiden iloksi.

Lappeenrannassa on tehty työtä Saimaan vedenlaadun parantamiseksi, ja se on kirjattu kaupungin strategiaan. Lappeenrannan kaupungin palvelurakennukset (uimahalli, kirjasto, museo, kaupunginteatteri, Lappeenranta-sali, sataman lava, kesäteatteri, Linnoituksen rakennukset) ovat hiilineutraaleja vuoteen 2025 mennessä.

Yleisesti Lappeenrannan seudun luonnon ja urbaanin yhdistelmä on jotakin ainutlaatuista. Suomen suurin järvi Saimaa, jonka rannalla Lappeenranta sijaitsee, on matkailun suurin vetonaula. Jatkossa Lappeenrannan kaupungin alueella kehitetään Saimaan luontomatkailun lisäksi vihreiden keitaiden toteutusta mm. linnoituksena tunnetussa vanhassa kaupungissa. Istutamme vuosittain lehmuksia vanhan kaupungin alueelle paikallisten yhteistyökumppaneidemme ja tapahtumakävijöiden tuella. Matkailupuistokonseptilla saadaan kohteita, joissa yhteistyössä yrittäjien kanssa vihreä siirtymä toteutuu ja kohteet ovat saavutettavia ja kestäviä. **Saimaan, Suomen suurimman järven kestävyys on ensisijaisen tärkeää.**

VASTUULLISET PALVELUT JA TAPAHTUMAT SEKÄ LUONTO- KOHTEISIIN PÄÄSY

Lappeenrannan kaupungilla on kestävän tapahtuman ohjeistus, ja se kannustaa hiilineutraaleihin tapahtumiin tapahtuma-alueiden vuokrauksen sekä tapahtumakumppanuuksien yhteydessä. Yhteistyötapahtumat suosituilla satama-alueella noudattavat kestävän kehityksen suuntaviivojamme, mukaan lukien jätteiden lajittelu ja polkupyöräpaikkojen lisääminen. Tapahtumiin kannustetaan saapumaan jalan, pyörällä tai julkisilla kulkuvälineillä. Tapahtumajärjestäjien käytössä on kaupungin kalustoa sekä kestävästi toimivat tapahtuma-alueet. Tapahtuma-alueen vuokraamiseksi saa alennusta, jos noudattaa kestävän tapahtuman ohjeistusta. Jo aiemmin mainitut yhdistetyt lipputuotteet, tapahtuma ja siirtyminen ovat kehittymässä koko ajan. Pyöräparkit tapahtuma-alueilla kytkevät kokonaisuuden yhteen.

Hiekkalinnalla, kestävän matkailun palveluiden keskittymässämme, olemme yhteistyössä koululaistemme kanssa kierrättäneet kaksi miljoonaa kiloa hiekkaa 20 vuoden aikana. Hiekkaveistoksien lisäksi tarjoamme kaupunkipyöriä, välinevuokrausta sekä retkipalveluita, jotka vievät asukkaitamme ja matkailijoitamme luontoon.

PYÖRÄILY TUKEE KESTÄVÄÄ MATKAILUA

Alueemme upeat pyöräilyreitit tukevat kestäväää matkailua, ja saapuminen reiteille ohjeistetaan ja siihen kannustetaan muuten kuin omalla autolla. Reittien varrella matkailija pystyy tutustumaan alueeseen pyöräillen, ja reiteillä kannustetaan ja ohjeistetaan joukkoliikenteen käyttöön. Reittejä ja karttoja löytyy kaupunki- ja lähialueilta Saimaan kierroksen ohella, sekä uusia pyöräilypaketteja ja tapahtumia luodaan. VR:n kanssa on käyty keskustelua polkupyöräpaikkojen lisäämiseksi kaukojuniin ja kesällä 2022 näin tehtiinkin. Saimaa Cycle Tour tuo alueelle kesäisin sadoittain pyöräilyn harrastajia myös kansainvälisesti, ja toiveissa onkin ylimääräinen, pelkästään pyörien kuljettamista varten lisätty junavaunu kaukojuniin kyseisen tapahtuman aikaan. Asiasta käydään neuvotteluja VR:n kanssa. Pyöräilyharrastajat eivät halua vuokrata alueelta oman harrastepyöränsä tilalle vuokrapyörää. Maakuntaan suunnitellun

lähijunaliikenteen kalusto mahdollistaa pyörän kuljettamisen paremmin kuin nykyiset kaukojunat. Henkilöjunaliikenne nähdään maakunnassa mahdollisuutena; esimerkiksi kulkiessasi Lappeenrannan ja Imatran väliä sinulla on mahdollisuus ottaa pyörä mukaan lähijunaan ja voit palata pyörän kanssa pois töistä niin halutessasi. Tämä madaltaa merkittävästi kynnystä julkisen liikenteen sekä pyörän käyttöön.

GOSAIMAA ALUEEN VASTUULLISEN MATKAILUN KEHITTÄJÄNÄ

goSaimaa, Lappeenrannan ja Imatran seutu tekee toimialarajat ylittävää yhteistyötä koko ajan – vaikuttavuutta ja resurssitehokkuutta kehitetään jatkuvasti. goSaimaa järjestää koulutuksia, jotta yrittäjien on helpompaa kehittyä ja tulla saavutettavaksi. goSaimaan kumppaniyrityksiä on mukana STF-polulla, ja alueellisena matkailunkehittäjänä goSaimaalla on käytössään resursseja vastuullisuuspolun jalkauttamiseksi yrityksiin. Myös matkailuyritykset voivat laskea hiilijalanjälkensä. Verkossa matkailuyritysten käytettävissä on Visit Finlandin hiilijalanjälkimittari. goSaimaa voi opastaa yrityksiä hiilijalanjälkilaskurin käyttöönottoon.

<https://co2calc.visitfinland.fi/>

Tämän yleisen tiekartan muodossa tuomme kokonaisuutta tutummaksi, jotta pääsemme sanoista tekoihin – kaikkia yrittäjiä kannustetaan lähtemään mukaan Visit Finlandin STF-vastuullisuuspolulle.

Onnistumisen haasteina on alueellisesti se, että esimerkiksi goSaimaan vastuu organisaationa on rajallinen. Yhtiö kannustaa yhteistyöhön ja tekee töitä sen eteen, mutta se ei pysty ottamaan vastuuta matkailu yrityksistä ja heidän vastuullisuudestaan. Riittävästi koulutusta ja asiantuntijuutta kuitenkin tarjotaan ja tullaan tarjoamaan jatkossakin. Alueena määrittelemme yhteistyötahot ja pyrimme, että rahoitus kestävään matkailuun on löydettävissä ja on jatkuvaa. Kannustamme jokaista alueella olevaa yrittäjää olemaan matalalla kynnyksellä yhteydessä esim. goSaimaaseen, jotta voimme esimerkein auttaa yrittäjiä kohti kestävämpää matkailukohdetta.

Alueellinen yhteistyö on avain menestykseen kestävä matkailun kehittämisessä. Vastuullisuus on tekoja.

LUPAUS

Yhteinen lupauksemme on, että nostamme Lappeenrannan ja Imatran seudun kestävä matkailun edelläkävijöiden joukkoon. Määritämme kestävä matkailun kärkiviestiksi alueemme yhteisessä markkinoinnissa ja brändityössä, sekä kannustamme yrityksiä kohti onnistumisia niiden omalla kestävyyspolulla.

[Lue lisää vastuullisuudesta osoitteessa gosaimaa.com](https://www.gosaimaa.com)

Sustainable Tourism in the City of Lappeenranta

Tutustu Lappeenrannan kaupungin kestävän matkailun konseptiin lyhyen videon kautta.

Lisätietoja Lappeenrannan kaupungin kestävän matkailun kehityksestä antaa matkailu- ja markkinointijohtaja **Mirka Rahman**.
mirka.rahman@lappeenranta.fi

Lappeenrannan kaupunki

goSaimaa Oy

Imatran kaupunki

Etelä-Karjalan liitto

Valokuvat Lappeenrannan kaupunki

Taitto Generaxion

Lappeenrannan kaupunki 2023

Pidätämme oikeudet muutoksiin.

Muutokset mahdollisia.

GO SAIMAA

LAPPEENRANTA
SUOMEN ILMASTOPÄÄKAUPUNKI

IMATRA

ETELÄ-
KARJALA